SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY · УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 137. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 21, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го ЛИПНЯ 1992. Ч. 137. РІК XCIX.

В. ЧОРНОВІЛ СКРИТИКУВАВ ЗАКОН ПРО РЕФЕРЕНДУМ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 16-го липня, у приміщенні Спілки Письменників України відбулася пресова конференція співголови Народного Руху України Вячеслава Чорновола. У своєму виступі В. Чорновіл гостро скритикував закон про референдум, згідно з яким, на його думку, проведення референдуму стає фактично неможливим. Однак збирання підписів на підтримку референдуму треба продовжувати, вважає Чорновіл, щоб домогтися розв'язання Верховної Ради, резиґнації Кабінету Міністрів і нових виборів.

„Якщо ми збережемо уряд Фокіна, то нас в економіці випередить Росія, що означатиме кінець української державности", — заявив Чорновіл. Звільнення В. Ланового з посади віцепрем'єра голова Руху назвав „кроком назад" на шляху до реформ.

Щодо конгресу демократичних сил, то Чорновіл зазначив, що участь Руху у ньому можлива лише тоді, коли його організатори відмовляться від створення унітарної структури із спільними фінансами, яка не є в опозиції до влади.

Крім кореспондентів, на пресовій конференції були присутні члени Української Національної Асамблеї та росіяни й українці з Придністров'я, серед них і член Президії Верховної Ради Придністровської Молдовської Республіки (ПМР) Олександер Большаков. Протягом усієї пресової конференції вони домагалися, щоб Чорновіл чітко висловив своє ставлення до подій у цьому регіоні. Чорновіл поклав відповідальність за цей конфлікт на керівництво ПМР, яке не бажає вирішення цієї проблеми мирним шляхом, проте зазначив, що ніколи не виступав проти надання автономії Придністров'ю у складі Молдови. Така відповідь викликала велике обурення серед наддністрянців. Закінчення пресової конференції потонуло в суперечках між наддністрянцями та членами НРУ.

В той день стало відомо, що голова Секретаріяту НРУ Віктор Бурлаков проголосив про свою резиґнацію з цієї посади. Як відомо, недавно зрезиґнував співголова НРУ Михайло Горинь, який очолив Українську Республіканську Партію. Є чутки, що має намір зрезиґнувати також співголова НРУ Іван Драч.

У Ню Йорку помер А. Соколик

Ню Йорк. — В суботу, 18-го липня 1992 року, тут у вечірніх годинах в шпиталі Бет Ізраель, помер на удар серця св. п. Андрій Соколик, довголітній провідний член ОУН, колишній тереновий провідник ОУНр, член Головної Ради ОУН, генеральний секретар Головної Управи ООЧСУ, член керівних органів УККА та інших організацій.

А. Соколик народився 18-го червня 1919 року в с. Бережниця у Львівській області в Україні.

Панахида у вівторок, 21-го липня, о год. 7:30 вечора, в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 7-ма вулиця в Ню Йорку. Похорон в середу, 22-го липня, з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра і на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Бібліотекарі і книгознавці взяли участь у конференції

Урбана, Ілл. — Цього року на 11-ій річній конференції Української Науково-Дослідної Програми в Іллинойському університеті брали активну участь в її нарадах українські бібліотекарі і книгознавці з України й діяспори, між ними такі замітні постаті з України, як Валентина Навроцька, керівник сектору бібліотек в міністерстві культури України, Лариса Крушельницька, директор Львівської Наукової Бібліотеки ім. В. Стефаника АНУ, Анатолій Корнієнко, директор Державної Бібліотеки України, Лев Голденберг, відомий бібліограф Центральної Наукової Бібліотеки ім. В. Вернадського АНУ і Лідія Корсунь, директор Головної Міської Дитячої Бібліотеки в Києві. З Канади були присутні Люба Пондзей з Торонто та Оксана П'ясецька з Оттави. З ЗСА брали участь: з Вашінґтону Юрій Добчанський, Теодор Царик і Богдан Ясінський, з Кент Любомир Винар, з Чикаго Рута Галібей і Галина Грушецька, з Піттсбурґу Христина Сохоцька, з Блумінґтону Микола Мартинюк і з Урбани Наталя Лончина і Дмитро Штогрин. Більшість названих осіб брали також участь в нарадах окремого семінару про книгозакуп і книгообмін в державах Східної Европи, зокрема в тих, які входили у склад колишнього Совєтського Союзу. Семінар цей і прийняття для його учасників організувала катедра міжнародних гуманістичних студій при бібліотеці Іллинойського університету.

Українські працівники друкованого слова відбули окрему нараду, якою проводив господар конференції Д. Штогрин. Головними темами наради були справи координації закупу мікрофільмів, старих і рідкісних монографічних і періодичних видань в бібліотеках України, передусім в Києві, Харкові, Одесі і Львові, та книгообміну між тими ж бібліотеками й книгозбірнями Канади й ЗСА, які розбудовують українські колекції. Крім того, на нараді порушено низку питань, які чекають ще широкого і ґрунтовного обговорення на майбутніх спільних конференціях бібліотекарів України і діяспори. Координатором починів в усіх справах одноголосно вибрано Д. Штогрина.

На окремій нараді бібліотекарі з ЗСА з попереднім порозумінням з іншими членами Українського Бібліотечного Товариства Америки (УБТА) відновили діяльність цього товариства. У співзвучності із статутом УБТА, до керівних органів

(Закінчення на стор. 3)

Новий фільм з України здобуває успіхи

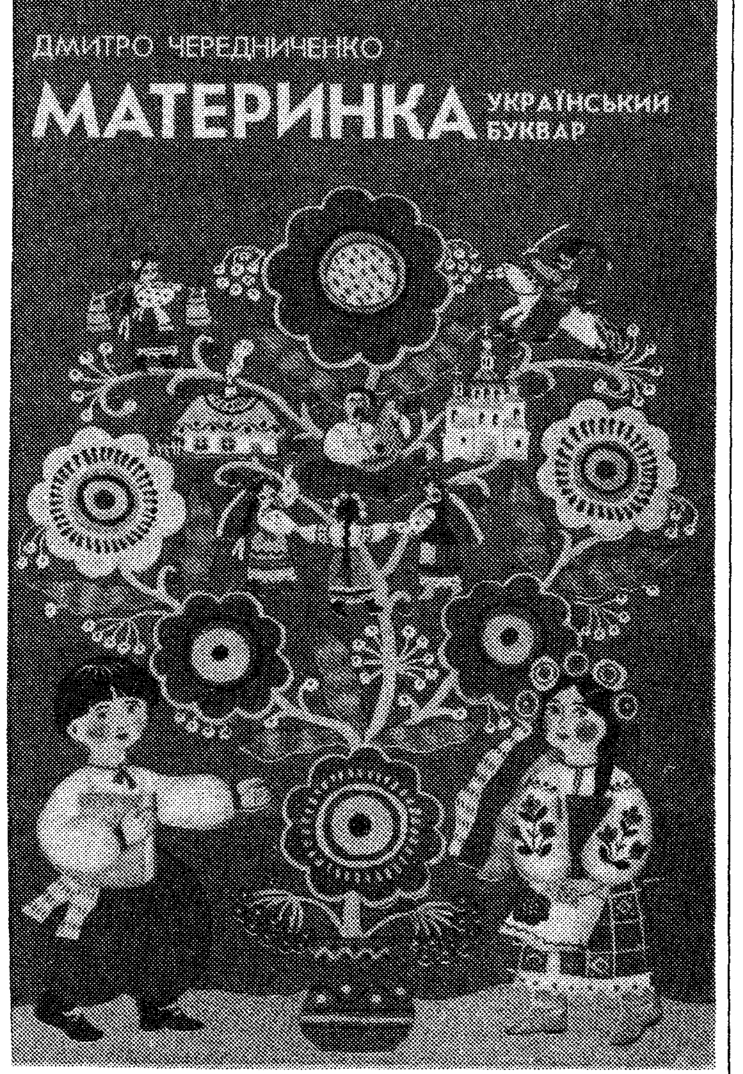
Торонто („Кобза"). — Після великих успіхів фільму „Лебедине озеро. Зона" — міжнародна нагорода кінокритиків за найкращий фільм Каннського фестивалю 1990 року)— наступний український фільм здобуває світовий розголос. Це фільм молодого українського режисера Андрія Дончика „Кисневий голод". Фільм виготовлений як спільне виробництво між канадською фірмою „Кобза Інтернешенел" та фірмою „РК Перемога" з України.

Фільм „Кисневий голод" зображує життя молодого українця, Романа Білика, який відбуває обов'язкову службу в совєтській армії. Фільм знімався в 1991 році на військових об'єктах, включно з такими, які ще недавно були секретними складами ядерної зброї. Історія Білика — це історія поступової денаціоналізації та морального розкладу молодого покоління українців, які опинилися в рядах совєтської армії. Глядач може побачити у фільмі не тільки дійсний стан деморалізованої совєтської армії 1980-их років, але також жорстокі умови військової служби: насильну русифікацію та фізичне і психологічне знущання над рекрутами. „Кисневий голод" представляє і більш універсальну тему: тему поступового занепаду головного героя, який примушений відмовитись від своїх моральних принципів для того, щоб пережити в жорстокій дійсності, в якій він опинився.

Фільм „Кисневий голод" був дуже схвально сприйнятий фахівцями. Після показів на Берлінському і Каннському фестивалях в 1992 році, фільм отримав дуже прихильні рецензії. Фільм візьме участь в головному конкурсі міжнародних кінофестивалів у Венеції та Ріміні (Італія), Мангаймі (Німеччина) і Торонто (Канада).

Додаткові інформації про фільм і його розповсюдження можна отримати від продюсера фільму Марка Стеха в торонтонському бюрі фірми „Кобза Інтернешенел", 2253 Lakeshore Blvd. W., Toronto, M8V 1M3; tel.: (416) 253-9314, fax: (416) 253-9515.

Вже виходять нові підручники для початкових шкіл України

Флорґам Парк, Н.Дж. (Б.Б.). — Без опізнення прибули в Америку копії букваря „Материнка", авторства Дмитра Чередниченка. Це предтеча першої серії нових підручників, яких співфундатором є громада ЗСА.

Чотири дальші книжки цієї серії уже друкуються і незабаром сюди прилетять. Читанки для 2-ої, 3-ої і 4-ої кляс та літня „Зелена неділя" вийдуть у світ незабаром, щоб забезпечити усі шкільні райони України ще перед вереснем.

Буквар „Материнка" вийшов тиражем 500,000 примірників. Він у гарній твердій обкладинці, для охорони покритий плястиком, та повний барвистих ілюстрацій відомої мисткині Зінаїди Васіни. Його тематика суто національна з релігійними, побутовими та історичними моментами. Сторінки про Україну, про Тараса Шевченка, Івана Франка та Лесю Українку та цікаві оповідання про Дніпро мило вражають. Вибрані вірші та цікаві оповідання про героїв, звірів і ввічливих дітей виховують та повчають. А при кінці молитва „Боже Великий" і „Ще не вмерла" прикрашена чудовою геральдикою зворушують, і то не лише дітей.

Ілюстрації до абетки оригінальні з цікавим підходом.

Уряд України високо оцінив „Материнку" і замовив додатковий тираж для східньої діяспори. Може вдасться дістати малу кількість першої серії і для західньої діяспори. Очевидно, вона буде виставлена по осередках української громади в ЗСА.

На першій сторінці автор дає признання особам і установам, про яких знав, що допомогли у виданні, оформленні та редакції букваря. Виглядає, що ця листа не цілком повна, бо тут бракує інж. В. Воловодюка і представника ЗУАДК, які трудилися фінансами.

Можна надіятися, що головні фундатори першої серії (Місія „Думки про віру" та Український Народний Союз) і широка українська громада будуть гордими цим вдалим починем і теж піддержать другу серію підручників, для середніх шкіл, яка тепер підготовляється. Тут історія України: початкова для 5-ої кляси, старинна (до готського періоду) для 6-ої кляси,

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ХОЧЕ ВСТУПИТИ У ВАЛЮТНИЙ ФОНД

Київ. — Справи банківського законодавства, валютних і монетарних операцій, використання купонів і випуск нової валюти включені у програму праці місії Міжнародного валютного фонду на чолі з Патриком Давнсом, яка відбулася в Києві. Місія прибула у столицю України згідно з домовленістю у зв'язку з бажанням України вступити у Міжнародний валютний фонд. До складу місії входять експерти зі З'єднаних Стейтів Америки, Німеччини, Голляндії та інших країн.

Робота місії почалася зі зустрічі в Національному банку республіки. Україна не робить головну ставку на допомогу ззовні, вона має достатньо ресурсів, але допомога Міжнародного валютного фонду і світової спільноти допоможе молодій незалежній державі швидше стабілізувати економіку, сприяти виходові її з кризового стану, сказав, відкриваючи зустріч, перший заступник голови Верховної Ради України Василь Дурдинець.

„Ми ставимо перед собою завдання, спираючись на західній досвід, допомогти Національному банкові України проводити кредитно-грошову і валютну політику більш ефективно, — сказав П. Давнс. — Саме таку допомогу ми надаємо східньоевропейським країнам і республікам колишнього СССР".

„Ми хочемо вийти з рублевої зони і перейти на свою валюту, — заявив голова правління Національного Банку України Вадим Гетьман, коментуючи важливість вступу республіки в Міжнародний валютний фонд. — Потрібна буде допомога фонду для створення стабілізаційного фонду, який вже дістала Росія. Україна особливо потребує його. Росія має валюти та інші запаси, а ми мусимо надіятися лише на себе та на допомогу наших західних партнерів".

ВИСТУП Ю. ХАРЕНКА

Ню Йорк (І. Стецура). — Скрипаль Юрій Харенко, член відомого струнного квартету ім. Леонтовича, виступить як соліст, виконуючи концерт Шосона на фестивалі „Мюзік мавнтен" у Фоллс Вілледж, Конн., в неділю, 26-го липня, о год. 3-ій по полудні, заступаючи славного американського скрипаля Еріка Фрідмана.

У СВІТІ

МІНІСТЕР ЖИТЛОВОГО будівництва Ізраїля Беньямін Бен-Елієзар заявив, що наказав заморозити підписання контрактів на будівництво жидівських поселень на арабських землях, захоплених в 1967 році. Рішення не стосується вже підписаних контрактів. Згідно з повідомленнями ізраїльської преси, Бен-Елієзар плянує припинити будівництво 10,000 мешкань.

ПРЕДСТАВНИК СВІТОВОГО банку Вілліям МекҐріві заявив, що для виходу з кризи Україні треба буде п'ять або й менше років. На його думку, український народ не повинен чекати чуда від свого Уряду — кожен громадянин має розраховувати на власні сили. Призначений цими днями на посаду першого віцепрем'єра Валентин Симоненко заявив в інтерв'ю для агентства Ройтерс: „Я категорично проти будь-якої допомоги з боку Заходу. Я за рівноправне взаємовигідне співробітництво". Симоненко сказав також, що підвищення Росією цін на нафту Україна витримає, бо сподівається дістати нафту з інших джерел.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ агентства Ройтерс, Мьянма вийшла на третє місце в Азії після Індії і Тайлянду за кількістю хворих на АІДС. В цій країні налічується 74,000 носіїв вірусу. Тисячі бірманок заробляють на життя в публічних домах Тайлянду. Тих декілька десятків, в котрих виявлено вірус АІДС, повернено у Мьянму і страчено, щоб не розносили хворобу.

УНІКАЛЬНЕ „ШТУЧНЕ ОКО" створили японські спеціялісти з компанії Міцубіші Денкі. Новий прилад володіє здатністю розрізняти зображення зі швидкістю в 100 разів більшою, ніж існуючі сьогодні його аналоги. На думку вчених, прилад може знайти ефективне застосування в робототехніці. Наприклад, з його допомогою можна збудувати невеликого робота, який переводитиме через вулицю сліпих людей.

В ЧЕТВЕР, 16-ГО ЛИПНЯ, виступаючи у програмі національної телевізії, президент Молдови Мірча Снігур висловив упевненість, що війна в Придністров'ї невдовзі припиниться і населення обох берегів Дністра житиме в мирі. Снігур підкреслив, що Молдова знаходить розуміння з боку демократичних кіл Росії, до яких він зараховує і президента Бориса Єльцина, однак додав, що в Росії є „націонал-шовіністичні сили, які хочуть відродити імперію".

ПЕРШІ ДНІ ЛОНДОНСЬКИХ переговорів лорда Каррінґтона з представниками боснійських ворогуючих сторін не принесли бажаних вислідів. Міністер закордонних справ Боснії Гаріс Сілайджіч рішуче відмовився зустрітися з лідером боснійських сербів Радованом Караджічем, називаючи його „вбивцею дітей". Представник англійського уряду Лінда Чокер в розмові з британським прем'єром Джаном Мейджором заявила, що згідно з її інформацією, сербські бойовики постійно здійснюють воєнні злочини проти хорватського і особливо слов'яно-мусульманського населення.

В ЧЕТВЕР, 16-ГО ЛИПНЯ, міністер закордонних справ Японії Мітіо Ватанабе висловив невдоволення з приводу того, що російський президент Борис Єльцин критикував Японію за недостатнє сприяння російським реформам. За словами Ватанабе, Японія „робить усе можливе, щоб допомогти Росії" і японський уряд готовий оголосити про нові способи допомоги, якщо Росія прийме, нарешті, рішення щодо „північних територій". При тому японський міністер підкреслив, що Японія не наполягає на одночасному поверненні всіх її південних островів Курильської мережі. Москва має тільки ясно заявити про свої наміри повернути острови.

ВІДБУЛИСЯ НАРАДИ МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ СНД

Ташкент. — Засоби масової інформації і акредитовані кореспонденти повідомили, що в неділю, 19-го липня в узбецькій столиці Ташкент відбулись наради міністрів закордонних справ країн Співдружности Незалежних Держав (СНД). В нарадах взяли також участь представники міністерств оборони СНД і командири тих підрозділів військових з'єднань, які увійдуть в об'єднану групу армії, завданням яких нібито буде гашення збройних конфліктів в будь-якій частині колишнього СССР.

Як відомо Україна не підписала й не погодилася на створення таких збройних сил і тому її представники не брали участи в нарадах, які заторкнули ці проблеми.

Російську федерацію на нарадах репрезентував міністер закордонних справ Андрей Козирев, а Україну Анатолій Зленко.

Учасники, інформує агентство ІТАР-ТАСС, застановлялися і підписали протокол про гашення існуючих конфліктів в країнах СНД, а також обговорили міжнародні зобов'язання в ділянці прав людини і основних свобід. В кінці наради був прийнятий спільний комунікат, який був переданий представникам засобів масової інформації. В комунікаті говориться, що принципові політичні рішення все ж таки повинні приймати поодинокі держави, а інтервенція спеціяльних частин може здійснюватися тільки у випадку загострення ситуації за дозволом країни у якій відбувається конфлікт, або за згодою групи країн СНД. При тому кожний випадок зудару повинен бути негайно зголошений до Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй і діючого голови Европейської спільноти.

Деякі газети в Україні гостро критикують творення збройних сил для спеціяльних призначень на території колишньої комуномосковської імперії, які Москва, а зглядно Росія, буде намагатися використовувати для своїх політичних цілей і для застрашування слабших держав СНД.

Правда, в комунікаті ніби то підкреслюється, що країни СНД повинні спершу використовувати усі можливі мирні засоби і намагатися шляхом переговорів усувати можливість заіснування конфліктів.

Західні коментатори й аналітики однак кажуть, що покладатися на підписані Росією договори, дуже небезпечно, бо Москва не будує своєї політики на договорах і довір'ї, а на політиці сили і обману.

У РІЧНИЦЮ БОЇВ ПІД БРОДАМИ

Лігайтон, Па. — Станиці Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА у Філядельфії та Лігайтоні, Па. влаштовують святочне відзначення 48-ої річниці боїв під Бродами. Імпреза відбудеться у неділю, 26-го липня, на оселі ім. Олега Ольжича, Лігайтон. О год. 10:30 ранку — Служба Божа в наміренні українського народу і Панахида за поляглих. О год. 1-ій по полудні — зустріч кол. вояків 1-ої УД УНА з громадянством.

В АМЕРИЦІ

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша вивчає можливість призначення жінки на пост секретаря Департаменту військово-морських сил ЗСА. Про це повідомив тижневик „Нюзвік", покликаючись на „добре поінформовані джерела" в Адміністрації. За даними журналу, найбільш активно обговорюються дві кандидатури. Одна з них — 41-річна Барбара Попп нині займає пост асистента секретаря Департаменту військово-морських сил. Друга можлива претендентка — 60-річна Беверлі Бірон — колишня член Палати Репрезентантів, де працювала в комісії міжнародних справ. Намір вперше в історії ЗСА поставити жінку на чолі американської військової флоти у значній мірі викликаний намаганням Адміністрації загладити серію „секс-скандалів" у військово-морських силах країни. В результаті ряду скандальних історій Генрі Ґаррет, який донедавна займав пост секретаря Департаменту військово-морських сил, змушений був чотири тижні тому зрезиґнувати.

ЗА ОСТАННІ ЧВЕРТЬ віку Демократична партія повністю адаптувала політичні погляди братів Кеннеді — Джана, Роберта і Едварда. Саме тому від 1968 року демократи зазнали поразки у п'ятьох президентських виборах зі шести. Те, що підходило Кеннеді, абсолютно не подобалось більшості виборців. „Кеннеді — серце Демократичної партії", — сказав кореспондентові газети „Ю-Ес-Ей Тудей" делеґат конвенції Даян Кетола з Мішиґену. Однак епоха Кеннеді підійшла до кінця. У передвиборчій платформі Демократичної партії нема багато з того, що завжди було у подібних документах, починаючи від 1960 і 1964 років. І справа не лише у документах. Коли Едвард Кеннеді виступав на партійних конвенціях у 1972, 1976 і 1980 році, його зустрічали довгою овацією. На конвенції у 1988 році він був одним з головних промовців. У середу, 15-го липня, в Ню Йорку все було набагато скромніше. Делегати конвенції зустріли появу сен. Кеннеді на трибуні ввічливими апльодисментами, ввічливими оплесками провели його. Це одна з ознак, що ера Кеннеді доходить до кінця.

НА КОНВЕНЦІЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ партії була представлена економічна програма — своєрідний компроміс між „капіталізмом" республіканців і „соціялізмом" демократів. Билл Клінтон і його прихильники намагаються доказати, що нинішні демократи перестали бути „партією податків", яка виступає під девізою „накладайте податки і витрачайте ці гроші". Тепер вони особливо підкреслюють цінність родини і ринкових механізмів, тобто перехоплюють з рук республіканців частину їх козирів. Демократи навіть вирішили підтримати деяке скорочення федеральних програм типу велферу і виступити за збереження оборонної сили і оборонної промисловости. Платформу Демократичної партії у вівторок, 14-го липня, представили коло 20 промовців. Серед них були такі видатні демократи, як колишній президент Джиммі Картер, проповідник Джессі Джексон, сенатор зі Західньої Вірджінії Джан Рокефеллер і його колега з Айови Том Гаркін, член Палати Репрезентантів з Кольорадо Патриша Шредер та інші.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Конференція „великої сімки"

У минулому тижні відбулася у Мюнхені триденна конференція семи найбільших упромисловлених держав світу. Присутніми були президент ЗСА Джордж Буш і президент Франції Франсуа Міттеран та прем'єри Англії, Німеччини (канцлер), Італії, Канади і Японії. Схарактеризувати висліди цієї конференції можна приказкою „З великої хмари малий дощ", або „Гора породила мишу". Погодилися тільки щодо закордонної торгівлі на базі відкритих кордонів та суперництва. Позатим не погодилися щодо субвенціонування державою хліборобства й експорту хліборобських продуктів, щодо користування атомовою енергією для мирних цілей щодо очищування повітря і води.

Але у заявах до преси — всі висловлювалися оптимістично, запевнювали про „конструктивні" наради та висловлювали певність, що до кінця цього року буде все гаразд. Це, мабуть, тому, що у Франції й Америці відбудуться вибори, які злікідують сумніви щодо становища новообраних лідерів. Незгода у різних проблемах не перекреслює факту, що всі ті сім держав об'єднані демократичним устроєм, всі вважають за найпершу ціль — збереження миру — у світі. Тому на цій ніби сутоекономічній конференції розглядали хронічний закопот у колишній Федерації Югославії та у деяких усамостійнених колишніх членських країн ССР.

Пригадуємо, що на минулорічній конференції „семи великих" вислухали звідомлення Михайла Горбачова про катастрофальну економічну ситуацію в СССР. Лідери найбагатших країн світу обіцяли Горбачову допомогу і нічого не дали. Лідери тих семи держав не були захоплені Горбачовим так, як примітивний американський загал, який верещить „Горбі, Горбі", бо мабуть знали, що мають діло з комуністом, який 60 відсотків державного бюджету призначає на військові цілі й фінансує міжнародний комунізм. Цього року у Мюнхені поставилися краще до Бориса Єльцина, хоч також обережно. Йому ніби признали один більйон дол. економічної допомоги, — невідомо, чи ця сума входить в обіцянки Єльцинові 2-ох більйонів, що їх мав зорганізувати Світовий банк, чи це додаткова сума. Але цим разом виразно сказали Єльцинові, що Росія мусить зрівноважити свій державний бюджет, що не може друкувати до безконечности рублі і що всяка дальша допомога залежна від переходу Росії на систему вільного ринку.

„Сім великих — це потентати світу, але вони мають теж великі турботи. Найбільше мають їх ЗСА та ще й у цьому році президентських виборів. У Франції настрої пішли значно „направо" і соціялістичний президент Міттеран непевний перевибору — так само, як в Америці маю цю турботу Джордж Буш. Німецький канцлер Гельмут Коль усе ще мусить знаходити щораз новий компроміс із колишнім східно-німецьким комуністичним сателітом, який мріяв про злуку з Німецькою Федеративною Республікою, а з'єднавшись з нею — не всилі включитися у західній демократичний світ.

Хоча в Америці популярність президента Буша значно послабла — він таки на конференції „великої сімки" у Мюнхені виступав, як лідер світу. На пресовій конференції після закінчення цієї конференції поміж іншими справами, він заявив, що ЗСА не висилатимуть своє військо для заведення ладу у будь-якій країні світу, але прихилився до проєкту створення постійної невеликої армії при Організації Об'єднаних Націй. Якщо навіть на засекречених засіданнях цієї конференції у Мюнхені проявився конфлікт між Америкою і Францією, яка — разом із Німеччиною — виразно веде політику „усамостійнення" Европи від американської супремації — ми про це не будемо знати. І той антагонізм, плеканий Міттераном, напевне якось щезне, бо кожний із „великої сімки" потребує усіх інших членів політичної аристократії.

МАНАТ — ТАК БУДЕ НАЗИВАТИСЯ національна валюта Азербайджану, яку, згідно з розпорядженням президента республіки, буде запроваджено тут з 15-го серпня. Указ президента також стверджує, що манат за своєю номінальною вартістю є платіжним засобом нарівні з рублем при всіх розрахунках на території Азербайджану, виходячи зі співвідношення: 1 манат дорівнює 10 рублям.

Іван Кедрин

ЩЕ ПРО ПРЕСУ В УКРАЇНІ

Місією преси є не тільки інформувати про факти і їх пояснювати, але також формувати громадську думку, таврувати неґативи, схвалювати речі добрі й бути активним чинником у житті суспільства й держави. Існує актуальне болюче питання чи цю місію виконує сучасна преса в Україні, яка нараховує тисячі назв. У розмові з дуже поважними діячами Народного Руху можна було почути, що, на превеликий жаль, теперішні українські журналісти на Батьківщині все ще не відірвалися від дійсности колишнього Совєтського Союзу. Тоді не вільно було писати про неґативи, бо це був рай, у якому не можна було нічого критикувати. Після референдуму у грудні минулого року почалася будова української держави з пустки. Сімдесятдволітнє панування комуністичного режиму скривило психіку людей, які мусили пристосуватися до того ненормального стану, і то й не диво, що однаково в Україні, як інших колишніх членів СССР діються речі неприпустимі в західньому демократичному світі. Українці в діяспорі й всі прихильні нам чужинці глибоко стурбовані різними лихами сучасної дійсности в Україні.

Якби коло 2,000 газет існуючих в Україні разу-раз таврували масове явище хабарництва, яке доходить, — як зачуваємо від найбільш авторитетних осіб — аж до посадників міст і директорів, які не соромляться отверто вимагати хабара, — то напевно ті люди спам'ятались би і те хабарництво звузилось би до індивідуальних випадків та згодом щезло. Зросло злочинство в Україні, туристів перестерігають, щоб не клали біля себе клунків, бо вони можуть миттю зникнути, ба навіть — чуємо, — що туристи в готелях наражені на крадіж їхніх речей. Якби 2,000 газет таку ганебну річ засуджували, то поліція й усі чесні люди в Україні напевно задумались би, щоб злодійство не було чимось, що трапляється щоденно й масово.

У демократичному режимі вільно критикувати поліцію, якщо вона не виконує свого завдання зберігати спокій у країні й дбати про безпеку громадян. Чуємо закид, що Верховна Рада України схвалює різні постанови, а нема виконавчого органу. Нема про це анї слова в пресі. Всі в Україні й поза нею знають про існування опозиції супроти Президента Леоніда Кравчука, але про це нема у пресі ані слова й невідомо нам чого саме хоче опозиція. Опозиція в демократичній системі є таким самим добрим чинником, як у судівництві прокуратура й оборона. У даному випадку політична опозиція в Україні подобає на якусь неповажну, але страшенне небезпечну, забаву, бо не виступає одверто з власною конструктивною програмою. Знову таки преса про все це мовчить. Читаємо, що тут і там будують пам'ятники. Існує поважний сумнів чи вже настала пора на побудову великим коштом пам'ятників та ще й до того контроверсійним особам, коли держава не має грошей на встановлення своїх амбасад у державах, які визнали самостійність України.

Пригадуються часи існування західньої України під польською займанщиною між двома світовими війнами. Була тоді поліційна пресова цензура. Редагувати було страшенно важко, бо існувала теж революційне підпілля, яке не погоджувалося з леґально існуючими установами й критикувало пресу, яка мусіла дбати, щоб не постачати польській прокуратурі й поліції будь-яких даних проти ідейних членів підпільної організації. І все ж у самому Львові виходили три щоденники, а перед приходом большевиків у маленькій Галичині між Сяном і Збручем було 139 часописів на службі народу. Кому служить сучасна преса в Україні? Чому вона не виступає проти незрозумілого злощасного явища, що в Україні все ще діє ворожа українській державі телевізійна станція із своїми передачами. Ми, українці,в діяспорі не можемо вийти з дива, як то діється, що з одного боку чуємо нарікання на брак паперу, та водночас кожне місто й містечко має амбіцію мати власну газету, яка насправді має на увазі тільки свого видавця й редакторів, а не має на увазі конструктивної ролі при будуванні держави. Існує латинська приказка, що хто мовчить той погоджується. Коли преса в Україні мовчить про всі неґативи, які відстрашують рідних і чужинецьких туристів, то виходить логічно, що та преса погоджується з усім цим лихом, якого не повинно б бути.

Молодий державний апарат не може бути досконалим, але, наприклад, чому приїжджий на Україну турист мусить все ще виповнювати зізнання про гроші, які привозить, адже ж ці гроші залишаються в Україні й туризм є необхідним Україні, як і кожній демократичній державі. У Польщі, Мадярщині, Чехії чи Німеччині її колишнім східньонімецьким сателітам немає в ніж вже віддавна обов'язку зголошувати гроші, що їх привозить чужинець. Нема теж ніде в демократичних країнах Заходу, щоб митна сторожа на летовищах, або залізничних прикордонних станціях поводилася грубо з приїжджими та говорила до них мовою колишнього займанця. Преса в Україні виходить, друкується мовою української, чому вона промовчує і, значить, апробує таке явище образливе для українців з діяспори й дуже дивне для всіх чужинців, які на самому порозі України чують тільки мову російську. Знову таки: якби про це писали 2,000 газет, то причинились би до загину такої диковини. Вибачте авторові цих рядків, який від сімдесяти років є професійним журналістом. Його болить це, що сучасна українська преса на Батьківщині не хоче бути активним чинником у будові держави. Чув я, що одна громадянка робила у Києві семінар про пресу й її завдання. Говорилa більш менше те, що тут сказано. Присутні журналісти заявили — „це такий наш стиль". Вибачте, це не є стиль, а незнання „абв", завдання й сутті журналістики. Ескізи, оповідання, медитації ідеологічного характеру й все те переплітане порнографією — це дуже сумне явище.

Можна виправдати цей стан також спадщиною поверх сімдесятилітньої нево-

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Богдан Марків

Квартет ім. М. Леонтовича в американському фестивалі

Уже п'ятий рік квартет ім. М. Леонтовича бере участь у знаменитому фестивалі камерної музики в концертовому центрі „Мюзік мавнтен" у Коннектикат. Концерт у неділю, 21-го червня, був уже їхнім третім виступом, цьому сезоні. Якщо зважити, що 26-го липня гратиме як соліст з квартетом „Борромео" член київського ансамблю Юрій Харенко, та що 9-го серпня виступить там з квартетом з Шанґгаю піяніст Микола Сук, то треба сказати, що український музики добре й гідно репрезентовані в „Мюзік Мавнтен". Це треба теж завдячувати прихильності й розумінню музичного діла Ніколаса Ґордона, керівника центру. Члени київського ансамблю знані українським любителям музики. Це Семен Кобець і Юрій Харенко, скрипки, Борис Дев'ятов, альт, і Володимир Пантелеєв, чельо. В останній точці програми, в квінтеті Сезара Франка, брав участь теж міжнароднoвідомий американський піяніст Джон Клібонов.

Концерт 21-го червня почався, як уже не раз бувало, твором Гайдна, цим разом Квартетом Д-дур, опус 64, с. 5, який із-за своєї мелодійности головно у високому реґістрі першої скрипки, має назву „Жайворонок". Ведуча роля першої скрипки припала Кобцеві, який видобув із свого інструменту співучий чистий тон і притаманний його грі шовковий звук.

Квартет Шостаковича ч. І, наступна точка програми, був написаний у 1938 році. Це короткий з прозорою фактурою й дисонантний твір, — особливо в першій частині. Друга його частина наче з іншого світу: співуча сольова мелодія альта (у виконанні Дев'ятова) проходить через усю її довжину. Щойно при її повторенні вступає чельо зі своїми піццикатами, а згодом скрипки. Знову ж скерцо й фінал технічно й ритмічно скомпліковані п'єси, і через те мало ансамблів відважуються на їхнє виконання. Кияни грали Квартет Шостаковича у скорішому темпі, як це, звичайно, доводилося чути. На цьому не втратила ані трошки ні ритміка, ні інтонація. Публіка ентузіястично реаґувала на таке майстерне виконання.

Останньою точкою програми був фортепіяновий Квінтет ф-моль бельгійсько-французького композитора Сезара Франка (1822—1890), батьки якого були німцями. Франк жив і діяв в Парижі та мав великий вплив на ціле покоління творців французької музики. Будучи професором гри на органах в консерваторії, був він теж автором релігійної музики. Фортепіяновий Квінтет ф-моль був написаний у 1879 році. Він започаткував ряд світських інструментальних шедеврів композитора, і то спеціяльно творів симфонічної та камерної музики.

У камерних творах Франк уживає так званої циклічної форми. Композитор бере кілька тем, які появляються в цілому творі в дуже різних відмінах аж до невпізнання. Його принцип варіяції ґарантує внутрішню спаяність твору.

У виконанні цього Квінтету брав участь піяніст Клібонов, мистецька колябoрація якого вбудовувалася бездоганно у гру київського квартету. Не треба забувати, що твір Франка ставить особливо для струнних інструментів не абияки труднощі, головно через безнастанні півтонові ходи та динамічну напругу звуку, яка б'є як велика морська хвиля, якої не стримати. Одначе київський квартет був на висоті завдання. Виконавці майже не подають один одному сиґналів; кожний з них, як здавалося, був заабсорбований своєю партією, а проте всі відчували найменшу зміну цульсу. А слухачі захоплювалися чистою інтонацією, прецизною ритмічною чіткістю та приємним мужеської сили звуком. — Новий великий осяг квартету ім. М. Леонтовича!

Олександер Задорожний
Київ

З ВІДКРИТИМ СЕРЦЕМ ДЛЯ ДОБРА

І

У Києві зараз у розпалі літо — пора відпусток, вакацій та підготови абітурієнтів до вступних екзаменів. Впродовж багатьох днів стовпчик термометра усталено долає позначку 45 F і піднімається вище. Піти б після роботи до парку, чи зануритись у прохолоду дніпровських хвиль? Рясно всіяні засмаглими тілами береги сивобрового Славути потверджують, що багато хто так і чинить, але не всі.

Ось, наприклад, до читальної залі та до студентської авдиторії Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця Академії Наук України поспішають різні за віком люди, тримаючи у руках зошити, американські журнали та примітну відразу зелено-синьо-жовту книжку „Rerspectives 2000". Це слухачі курсів, які навчаються за програмою проєкту „Teach English in Ukraine", запропонованого з ініціятиви проф. Зірки Воронки (Пасейк коледж) і підтримуваного Українським Народним Союзом (ЗСА) та Товариством Української Мови „Просвіта" ім. Т. Шевченка. За цим проєктом уже з травня поточного року десятки українців, переважно, зі ЗСА, а також з Канади, при сприянні української асоціяції, присвятили свою відпустку і власний вільний час тому, щоб допомогти бажаючим в Україні опанувати розмовну сучасну англійську мову.

У нашому інституті, який я згадував вище, протягом травня викладав англійську мову д-р Віктор Китастий (Каліфорнійський університет, Сан Дієґо), а тепер триває навчання ще у двох групах) вчителі: Ганна Мельничук з Соммервіллу та Марко Лисинецький з Кренфорду.

Власний, хоч і невеликий, досвід організації цих навчань та безпосередня участь у навчальному процесі як студента дають мені підстави висловити певні міркування, які, можливо, стануть у пригоді в майбутньому, але передусім...

Передусім хотів би сердечно подякувати українцям далекої і такої близької діяспори за збережену віру у невмирущість наших прагнень до державности України, за те, що, перебуваючи віддалік етнічної Вітчизни, ви не згубились як нація і не відцурались рідної мови і пам'яті про історичні надбання трагічного та героїчного минулого. Подякувати за те, що в „далекій гостинній землі нам часточку нас зберегли"... Справжні українці України глибоко зворушені і розчулені вашим безкорисливим прагненням допомогти людності рідної України піднятися з колін рабства і йти важким шляхом до повної незалежности, до можливости прямого відвертого спілкування з широким світом. І дякувати Богові, що попри скажене прагнення роз'єднати нас віддалями та океанами, кремлівськими мурами та колючим дротом ҐУЛаґу, невмируще Тарасове слово кріпило в нас непоборну віру в справедливу і вистраждану годину єднання. Розхлитана людськими стражданнями та можновладною самозакоханістю імперія вже падає... і, переконані, впаде! Сонце „сподіваної волі" вже дало весняний поштовх до розвою, „і на оновленій землі врага не буде супостата..."

Попереду довга, серйозна, виснажлива й напружена робота. Саме вона, а не випрохана долярова допомога, яка не знати, часом, куди йде і як зникає, здатна згуртувати людей, навчити їх цінувати зароблене — і своє, і подароване. Чого-чого, а працювати нам усім є над чим. Є над чим і замислитись... Особливо після того, як відбулося ваше безпосереднє знайомство зі справжньою ситуацією на Україні. Стільки закордонних українців, як цього року — цієї весни та цього літа — на Україні ще не бувало!

З огляду розбудови справжньої державности України ваша допомога в опануванні англійської мови є, хоч і маленьким покицо, але помітним кроком на перспективу наших міжнародних стосунків на рівні народної дипломатії.

Закінчення буде.

Сучасним поетам

(Вірш невідомого поета з України)

До вас звертаюсь, сучасні поети,
Де ви набрали стільки дивних слів?...
Пишіть простії поеми й сонети,
Щоб їх народ наш знав й читать хотів!

Ти знай, що мову дзвінку солов'їну
Віками в праці наш народ творив,
Якщо ти любиш свою Батьківщину,
То не видумуй дивовижних слів...

Народ відкине, неначе полову,
Набір таких незрозумілих слів,
Любіть всім серцем свою рідну мову,
Як наш Кобзар усе життя любив.

Завжди вживайте слова променисті.
Нехай блищать, немов в траві роса.
Творіть із слів тих картини барвисті,
Хай буде вічна Правда і Краса!..

ІНТЕРВ'Ю З ПРОФ. Д. ГУСАРОМ СТРУКОМ

І

(КФУС) — Недавно, на запрошення київського видавництва „Українська Енциклопедія" проф. Данило Гусар Струк, головний редактор англомовної „Енциклопедії України" відбув поїздку в Україну. Там він мав ряд зустрічей, як дорадник-експерт в застосуванні комп'ютерної техніки при складанні та редаґуванні наукових, іменно енциклопедичних, видань. Проф. Струк дав згоду шляхом інтерв'ю поділитися враженнями зі своєї поїздки.

— Хоч це не було ціллю вашої поїздки, вас напевно цікавило питання, як в Україні розцінюють англомовну „Енциклопедію України" працю над завершенням котрої проходить під вашим керівництвом?

Проф. Струк: В Україні вже появилася мала кількість першого та другого томів цієї енциклопедії, так що певна частина українського суспільства — переважно це академіки — з „Енциклопедії України" ознайомлена. Енциклопедія викликає загальне здивування, і то з різних причин.

Поперше, дивуються, що взагалі така енциклопедія могла побачити світ. Дивуються, що в „Енциклопедії України" можна писати про речі, котрі в них були роками заборонені. Вони завдячують українській „Енциклопедії Українознавства та англомовній „Енциклопедії України" те, що збереглося багато історичних і культурних фактів, статистичних даних, імен українських діячів, що були приречені режимом на забуття. Ось приклад. В другому томі „Енциклопедії України" поміщена стаття під гаслом „Історія", що її написали Аркадій Жуковський та Орест Субтельний. Цю статтю перекладено з англійської на мову українську, дещо доповнено та видано недавно у Львові Науковим Товариством ім. Шевченка окремою книгою. Це свідчить про те, що в Україні наукову вартість цієї енциклопедії оцінюють позитивно.

— Яка саме була специфічна ціль вашої поїздки в Україну?

Струк: Ціль була подвійна. Мене запросило видавництво „Українська Енциклопедія" на розмови про можливість майбутньої співпраці між ним, а видавництвом, що якраз тепер займається приготуванням до виходу в світ „Енциклопедії України". Ця співпраця відносилася б не лише до цієї Енциклопедії, але й до інших енциклопедичних видань. Така співпраця потрібна обом сторонам.

Праця над цією „Енциклопедією України" добігає до кінця, але ще необхідно перевірити багато даних на що потрібний доступ до матеріялів, що зберігаються в Україні. В цьому нам необхідна поміч Києва. З другого боку, в нас є певний досвід та знання, з котрих може скористати в-во „Українська Енциклопедія", а іменно, примінення комп'ютерної техніки до сучасних видавничих потреб. Наведу такий факт: у Торонто при складанні матеріялів і редаґуванні англомовної „Енциклопедії України", при інтенсивному застосуванні комп'ютерів і другої електроніки, як телефаксів й іншої модерної техніки, працює штат, що складається зі шести осіб. У київському в-ві „Українська Енциклопедія" без такої техніки працює 280 осіб. Там хочуть перейти на більш ефективний та раціональний спосіб праці, сподіваються, що наш досвід буде їм корисний. Звичайно, ми готові тим досвідом поділитися.

Під час моїх відвідин виринула ще й інша справа, а це брак точних і об'єктивних інформацій про Україну для чужинців. Такі інформації потрібні для тих сотень і тисяч іноземних журналістів, бізнесменів, дипломатів, різних делеґацій та туристів, що вже нарешті „відкрили" Україну. Те, що тепер існує, залишилося ще з совєтських часів і в ніякому разі не відповідає потребам сьогоднішнього дня. Від дорадчого тіла, що працює при Президентові України, вийшло бажання, щоб така підручна книга вийшла якнайскорше, щоб вона появилася англійською мовою, та щоб за цю працю взялася редакція англомовної „Енциклопедії України", разом з „Енциклопедією України".

— Чи вже розпочато працю над цим підручником?

Струк: ще немає остаточного домовлення з Києвом. Справу цю я висував перед Канадським Інститутом Українських Студій та перед Канадською Фундацією Українських Студій. Як відомо, ці установи спільно фінансують працю над „Енциклопедією України", отже потрібно на це не тільки їх згоди, але й фінансової підтримки. Я надіюся, і навіть сподіваюся, що вони дадуть згоду, а по змозі й гроші. Тепер, одначе, чекаємо на рішення з Києва. Інша справа, що виринула як наслідок мого перебування в Україні — це можливість відкрити в Києві одноособове бюро для „Енциклопедії України". Нашій енциклопедії таке бюро конечне. Справа в тому, що ми докінчуємо складання та редаґування енциклопедії, ще до кінця року здамо її до друку. Одначе, необхідно ґрунтовно перевірити матеріяли в світлі того, що находиться в архівах України на те, що до цього часу було нам недоступне. Якраз це й було б головним завданням нашого київського бюра.

Закінчення буде.

Відбулися сходини КТПР

В неділю, 21-го червня, в домівці Канадського Товариства Прихильників Руху відбулися сходини його Ради. Присутніми були члени Ради майже всіх осередків. Проводив сходинами Ераст Гуцуляк, голова, та Юрій Охрим, заст. голови. На сходинах присутніми були Михайло Бойчишин, заступник співголів НРУ, та депутат Ярослав Кендзьор. Присутні вислухали звіт про стан в Україні та обговорили багато питань щодо дальшої допомоги.

Рішено якнайскорше переслати фонди з референдуму, в сумі 25,500 ам. дол., котрі Е. Гуцуляк перевіз на збереження в Канаду, на потреби Криму і передати їм в розпорядження всіх трьох співголів НРУ. В Україні створено комітет „Крим з Україною" в котрий увійшли майже всі демократичні угрупування.

Присутні мали нагоду передискутувати та затвердити фінансовий звіт товариства, вироблений публічним книговодом. Звіт заторкає всі фінансові операції товариства від початку заснування.

Тому що „Історія України" О. Субтельного, видана в Україні за ініціятивою та коштами КТПР, здобула велику популярність і стала офіційним підручником міністерства освіти України, рішено перевидати додатковий тираж 200,000 — 300,000 примірників. Частина нового видання появиться ще перед святкуванням Дня Незалежности 24-го серпня 1992 року.

КТПР рішило активно підтримати збірку на амбасаду України в Канаді, котру переводить КУК. Вже вплинули перші фонди від осередку в Тандер Бей в сумі 25,000 дол. Двоє членів Ради, Е. Гуцуляк і Оля Войчишин, активно працюють в комітеті відкриття амбасади.

Рішено також передати почерез НРУ 2,000 дол. на Навчально-Дослідний Центр Руху, також 5,000 дол. на Козацький похід. Повідомлено присутніх про те, що Президія КУК прийняла КТПР як одну із складових організацій.

Десять членів Ради візьме участь, як делегати, у форумі українців, який відбудеться в Києві 20 — 23-го серпня 1992 року.

На сходинах обговорено і широко продискутовано ситуацію, яка витворилася довкола перевозу назад в Канаду, на доручення торучення тодішнього проводу НРУ, залишених фондів, призначених на фонд референдуму. Тому, що про цю виключно міжорганізаційну справу появилося багато пресових статтей та коментарів і також зайве продовжене розголошування неіснуючої проблеми, присутні переслухали і проаналізували всі деталі цієї справи. В результаті вечірної дискусії рішено справу фондів уважати закритою і до неї в майбутньому не повертатись. Стверджено, що розголошення її поза межами товариства принесло шкоду для цілого Руху.

На всіх присутніх 17 членів Ради КТПР, тільки двоє членів висловили недовір'я до Е. Гуцуляка. Найважливіше є те, що фінанси були збережені і ще в той самий день після нарад Ради, голова Ради КТПР перевіз їх в Україну і передав їх на найбільш важливу теперішню потребу — вдержання Криму при Україні.

Президія сходин

Бібліотекарі...

(Закінчення зі стор. 1)

товариства увійшли такі особи: Б. Ясінський — голова, Ю. Добчанський — заступник голови — майбутній голова, Валентина Лімонченко — секретар, Т. Царик — скарбник і Д. Штогрин — член Управи; Контрольна комісія: Г. Галібей — голова, М. Мартинюк і Еміліян Басюк — члени. Таким чином Управу УБТА і з нею головну діяльність Товариства перенесено до Вашингтону, де в Конгресовій бібліотеці та інших державних та університетських бібліотеках працює біля 40 українських бібліотекарів і бібліографів. Названі керівні органи УБТА, розвинувши працю, постараються у відносно скорому часі перевести Загальні збори.

Ще про пресу...

(Закінчення зі стор. 2)

лі. Український лікар-психолог, написав брошуру „Намул неволі". Ми маємо багато таких намулів в Україні. Українська преса не повинна бути одним із них, а чинником, який ліквідував би ці намули. Це напевне колись прийде. Було б добре і корисно не тільки для видавців і редакторів, а для української держави й українського народу, членами якої є українські журналісти, щоб теперішній зміст української преси змінився.

Баль матуральний в Торонто

Вже з черги третій раз, заходами Шкільної Ради КУК в Торонто, а зокрема її діяльної голови Люби Зараски, 9-го травня відбувся в готелі Роял Йорк надзвичайно успішний матуральний баль, що згромадив понад 700 осіб, які прийшли, щоб належно вшанувати 53-ох випускників, шести Курсів Українознавства: школи ім. І. Липи, дир. Роман Копач — 21, школи св. Миколая, дир. Д. Соханівський — 10, школи ім. Цьопи Паліїв, дир. Т. Онищук — 4, школи ім. Л. Українки, дир. З. Маєвська — 2, школи філії УНО захід, дир. І. Дрогобицька — 8, школи ім. І. Котляревського, дир. К. Сенцьо — 8 випускників.

Програма розпочалася урочисто-парадним входом матурантів під звуки оркестри „Трембіти", яких разом з їхніми ескортами представляла ведуча програмою Оля Щурик, а опісля Владика Ізидор Борецький молитвою і словом поблагословив вечерю та побажав всього найкращого випускникам-матурантам у дальшій їхній науці і праці для українського народу. Молитву після вечері провів Владика Юрій Каліщук, а голова Шкільної Ради КУК Люба Зараска, відкриваючи другу частину програми, привітала учасників, матурантів, священиків, батьків, а зокрема учителів, які так багато в наших обставинах мусіли докладати праці й труду, щоб довести до успішного закінчення. Вітаючи випускників з успіхами, вона закликала їх і далі не забувати вивченого: української історії, мови, культури та включитися до суспільно-громадської праці, зокрема тепер, коли знання нашої молоді можуть бути дуже потрібними для України. „Дорогі матуранти, щасти вам Боже у дальшій праці для свого народу", — закінчила голова Шкільної Ради.

У легкій дещо гумористичній формі звернувся до матурантів Борис Вжесневський, колишній матурант, а тепер активний редактор навченого. Він голова Торонтонського відділу Приятелів Руху, організатор „Активу волі" у пропагандивній акції підготови референдуму в Україні. Тепер він пригадав собі і матурантам минулі тяжкі часи, коли в суботу раненько він і вони мусіли вставати та поспішати до української школи, часто думаючи: навіщо вона мені потрібна? А скільки було нарікань! Але вартість цього він пізнав тепер, коли сам відвідав Україну. Щиро закликав матурантів, щоб вони і надалі не занедбували йти в українське життя, бо українцям тут і там, в Україні, вони можуть бути потрібними". Ідіть в Україну, а пізнавши її, будете горді зі свого походження та будете **почуватись**, як у 'себе вдома' ", — закінчив Б. Вжесневський, а матуранти на знак згори нагородили його рясними оплесками.

Прощальні слова матурантів — Богдана Чирського (школа ім. Ю. Липи), Мар'яни Капали (школа св. Миколая), Ренати Копач (школа ім Цьопи Паліїв), Михайла Николюка (школа ім. Лесі Українки), Ореста Щурка, (школа Філії УНО-захід) та Анни Ємець (школа ім. І. Котляревського) вповні підтвердили, що набуті знання вони не змарнують у своїй життєвій мандрівці і кар'єрі. А слова Тараса Шевченка „І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь" будуть кличем їхнього життя.

Опісля роздали матуральні дипломи, які вручали в асисті учителів окремих шкіл директори. Це була найкраща і зворушуюча частина програми. Були квіти, подяка батькам, учителям, прощання зі своїми шкільними друзями, які розходяться, взаємні подарунки і поцілунки. Раділи матуранти, їхні батьки, блимали світла фото-камер, всьому вдоволено приглядалися учителі, а численні оплески учасників створювали чудовий настрій радости й вдоволення. Не забули своїх матурантів і кредитівки, обдаровуючи їх ощадностевими контами, а Шкільна Рада — Енциклопедією Українознавства, а учасники спонтанно відспівали їм „Многая літа". Після роздачі дипломів матуранти під акомпаньямент оркестри проспівали „Гавдеамус Ігітур". Ведуча програмою Оля Щурик подякувала учасникам за чисельну участь діловому підготовчому комітетові, який очолювала Леся Белей, голові Шкільної Ради Любі Зарасці, під проводом якої матури Курсів Українознавства вже третій рік відбуваються спільно, чим з'єднують спільні завдання у належному релігійно-національному вихованні нашої молоді. Б. Вжесневському за змістову доповідь, директорам, священикам і зокрема батькам, які протягом довгих років докладали всіх старань, щоб їхні діти у власному житті і кар'єрі та в українській спільноті знайшли своє місце, а в чужому оточенні — своє „я". З коротким привітом виступив також гість з України Іван Драч, співголова Руху, якого представив Б. Вжесневський.

Закінчилась офіційна частина. У великій гарно удекорованій залі залунали звуки вальсу, що напевно, нетерпливо очікували матуранти. Перший танець належав батькам, другий ескортам, а відтак закрутилась ціла заля і почалася спільна забава. До пісні „Гавдеамус Ігітур", який проспівали латинською мовою, гарно проспівано і такий український додаток: „Хай живуть нам вузи всі, Вся наша еліта: Професори і доценти, Аспіранти і студенти, — 'Многая їм літа!' „Гавдеамус" („Веселімось") — старовинна студентська пісня. Написали її студенти Гайдельберського університету латинською мовою в кінці XIV століття. Пісня вихвилює життя і молодість. Її співають у багатьох країнах світу, відкриваючи студентські імпрези університетських міст Европи, аж до XX століття.

На столах була розложена гарна по-мистецьки оформлена програма Олекси Мезенцева та список почесних гостей, представників організацій, установ, організацій, українськоі преси та ділового комітету. Так, цьогорічний матуральний баль був вдалим і черговим успіхом у праці Шкільної Ради.

В. Дідюк

Виставка О. Клименка

У неділю, 21-го червня, влаштовано в „ражді" біля церкви в Гантері, Н. Й., виставку фотографій фотографа-мистця Олександра Клименка.

Виставлені фотографії зображують події в Україні, від трагедії в Чорнобилі починаючи, до радісних днів унезалежнення України. Показом своїх фотографій мистець дорівнює, а то й перевищує покази документальних фотографій, які я оглядав у останніх роках на американських виставках.

Усі виставлені фотографії чорно-білі. Їх легко можуть використати видавництва, бо вони і триваліші від кольорових і багато дешевші. Тепер, з розвитком кольорової фотографії й фотографічної техніки, фотографія стала доступна для всіх. Вистачить вибрати об'єкт, натиснути кнопку, а решту зробить фотолябораторія. Тому й багато серйозних фотографів користується послугами великих лябораторій, використовуючи досконалими приладами, бо це значно дешевше й практичніше.

Чорно-білі фотографії краще робити самому фотографові, бо він знає, як і чого він хоче. Він сам вибирає фільм, проявляє його, а потім уже приходить нелегка праця в темниці: відповідні розчини, вибір градації паперу (а їх п'ять), відповідних фільтрів, температури, часу насвітлення та проявлення, щоб образ був зроблений акуратно, як це бажає фотограф.

Коли ми приймемо за показник число 100, то фотографії на цій виставці не менше як 98—100. А це вже велике досягнення, бо тепер, у час кольорової фотографії, є небагато фотографів, щоб могли похвалитися такою вмілістю.

Фотографії Клименка скомпоновані найбільш професійно, хоч вони схоплені з життя, а не позовані. Вираз у людей зовсім природний. Між фотографіями є добрі портрети. Портрет шахтаря дорівнює портретам одного з найкращих сучасних портретистів канади Карша.

Треба подивляти фотографа з України, який щойно починав фотографувати в добу соцреалізму, коли фотографія була штучна, контрольована потребами партії, що він так скоро визволився із впливів і виявив свою власну індивідуальність.

Я цікавився фотографією ще з молодих літ, фотографія стала мені на еміграції малощо не професією, здобув на збірній виставці нагороду, але ніколи не мав щастя влаштувати таку виставку, як Клименко. Щасти йому Боже!

Володимир Грицин

Зустріч з футболістами України

Як вже відомо читачам „Свободи", в дні 27-го червня українська збірна копаного м'яча розіграла свої перші міжнародні змагання із збірною ЗСА. Вислід змагань 0:0. Два дні пізніше всі змагуни української збірної, її тренер та члени проводу були гостями на прийнятті, що його приготовили для них в залі Українського Народного Дому УАК Рада, Відділ Ню Йорк, Дирекція УНДому та Український Спортовий Клюб. На цій зустрічі численно були заступлені колишні змагуни, члени УСК та гості нюйоркської громади. Прийняттям проводив Роман Данилюк як представник УАКРади та голова Дирекції УНДому.

В ході прийняття голова УСК Іван Сєрант привітав членів збірної від їхніх побратимів-усківців, що одні з перших нових поселенців защепили спортову ідею у новій країні свого поселення. Присутній на зустрічі відомий український підприємець Юліян Бачинський подарував для всіх змагунів збірної спортової уніформи, у яких наша збірна виступатиме у майбутніх змаганнях. З грошової збірки, що її перевів Євген Голюка між змагунами, Управою та симпатиками УСК, кожний гість з України отримав конверту із грошовим подарунком. Окремо Управа УСК кожному змагунові подарувала цілий спортовий виряд та додатково білу сорочку, на якій були відбиті чорно-червоні емблеми УСК.

А на кінець, тому що від'їзд змагунів збірної з Америки в Україну на кілька днів припізнився, то на закликів Івана Винника на покриття коштів перебування змагунів присутні зложили додатково 1,600 дол. і цю суму передано на руки Євгена Чижовича, що опікувався збірною тут на американській землі.

Ця зустріч відбулася у дружній атмосфері і треба відмітити, що вона залишиться у пам'яті учасників на довгий час.

С. І

Приємна імпреза — концерт у Сакраменто

Оля Герасименко і Юрій Олійник.

Кілька вже років ми збиралися в Шерман Клей-авдиторії, щоб насолоджуватись фортепіяновою музикою проф. Юрія Олійника. Останніх двох років він змінив свою програму, додаючи до своїх рециталів ще одну атракцію — музику на бандурі своєї дружини Олі Герасименко. З того часу вони працюють разом, він компонує, а вона грає його композиції, — що за рідкісна комбінація артистичних талантів у щасливому одруженні! Працюючи разом, вони влаштовують також лекції-концерти, пропагуючи українську музику й інформуючи слухачів про вільну Україну.

Такі два концерти вже відбулися в Сономі у березні й квітні 1992 року, а третій в Севастополі, в травні. На осінь вони вже мають заплянований лекцію-концерт у стейтовім Університеті Сакраменто.

В той же час Юрій і Оля вияснюють американській публіці велику відмінність між українською і російською музичними композиціями, тому що американська публіка вже є ознайомлена з російськими композиторами, але тільки тепер починає відкривати світ української музики.

Концерт складався з української музики, а також із світової клясики. Юрій Олійник виконав поетичний смінорний Полонез Шопена, прекрасну Ф-мажорну „Прелюдію" Василя Барвінського та завжди популярне „Рондо аля Турка" Моцарта. Оля відіграла бандурну версію добре знаної „Весняної пісні" Мендельсона, за якою слідували варіяції на тему української народної пісні „Цвіте терен", скомпоновані сестрою Олі — Оксаною Герасименко; та дві українські народні пісні: „Ой там, при долині" (памяті Січових Стрільців) та „Ой, летіла зозуленька" (твір перших українських емігрантів до Америки).

Меццо-сопрано Олі зливалось дуже гармонійно із звуками бандури.

Після того музична пара виконала разом американську прем'єру — Концерт ч. 2, частину 1, композицію Юрія Олійника для бандури й оркестру. Оля грала сольову частину, Юрій виконував на фортепіяно оркестрову партію. Слухачі нагородили виконавців рясними оплесками.

Друга частина програми почалась майстерним виконанням складного технічного твору — перекладу „Варіяцій на теми Моцарта", написаних М. Глінкою для арфи. За тим слідували „Ой, під гаєм зелененьким", українська народна пісня, „Веснянка" — інструментальна п'єса для бандури київського композитора Филипенка, та жартівлива українська народна пісня „Порізала-м пальчик". На закінчення сольового виступу Оля виконала відому „Баркаролю" Оффенбаха в бандурній транскрипції.

Юрій відіграв два „Етюди" Віктора Косенка для піяно-соло; повільний Ф-мінорний та героїчний Е-мажорний виявляли між собою великий контраст. Закінчуючи програму, музична пара виконала бадьорий „Концерт" Бортнянського Д-Мажор, де Оля грала сольну партію, а Юрій — оркестрову.

Тут треба згадати, що Юрій пояснював не лише історію бандури, але також давав необхідні коментарі до програми, зокрема до українських композицій. При тому він згадав, що його 2-й Концерт для бандури й оркестри був вже граний у Львові та Тернополі в травні цього року — Оксаною Герасименко (бандура) та Тетяною Слукою (фортепіяно).

Публіка приймала цілу програму оплесками та з ентузіязмом, а після концерту багато слухачів закупили касетки Олі Герасименко „Українська Бандура в концерті", які також можна набути в „Євшан Видавництві". Концерт був успішним, залишивши дуже миле враження у всіх слухачів.

Очевидець.

Вже виходять...

(Закінчення зі стор. 1)

рання і середня (від готського через польсько-литовський періоди та XVIII-XX століття до 1917 року) для 7-ої, 8-ої і 9-ої кляс, новітня (про 1917-45 і 1945-91 роки) для 10-ої і 11-ої кляс. Крім того підготовляють поширену хрестоматію літератури.

Шкільна Рада спільно з міністерством освіти створить для другої серії нову програмову і редакційну комісії. Ділова координація проєкту є без змін і пожертви треба пересилати до координатора: W. Wolowodiuk, 66 Susan Dr., Chatham, N.J. 07928, виписуючи чеки на UUARC, acct. 8236-K.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
св. п.
д-р мед.
МАРТИ ПЛОЩАНСЬКОЇ
(з Барановських)

складаю:
100 дол. — на Фонд Дітям Чорнобиля,
100 дол. — на видання читанок для Дітей в Україні.

УНС
Анна Ліськевич, Чикаго, Ілл.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в суботу, 18-го липня 1992 р. відійшов у вічність
наш дорогий
СЕСТРІНОК, КУЗЕН і ВУЙКО
бл. п.
АНДРІЙ СОКОЛИК

ПАРАСТАС у вівторок, 21-го липня 1992 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.
ПОХОРОН в середу, 22-го липня 1992 р. о год. 9-ій ранку в церкві св. Юра, а опісля на українській католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

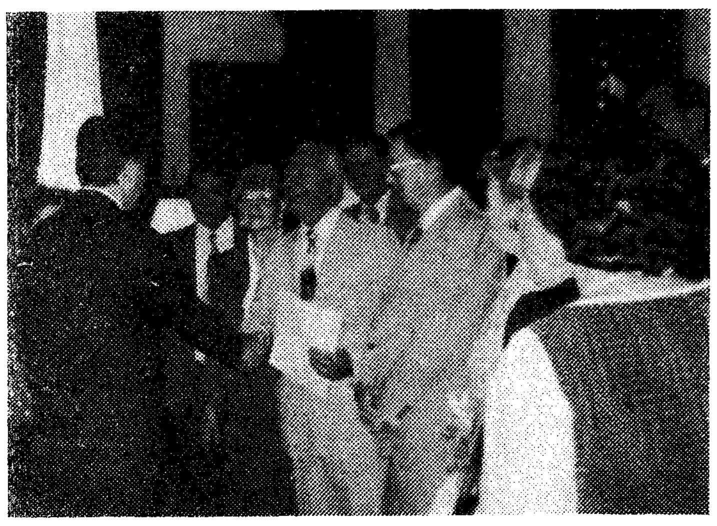
Залишені у глибокому смутку:
РОДИНА в ЗСА й Україні

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що з Волі Всевишнього в четвер, 16-го липня 1992 року відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, ВУЙКО і ШВАҐЕР
бл. п.
КОНСТАНТИН БІШКО
народжений в Любачеві — Україна, 1911 року.
Похоронений — 20-го липня на місцевім цвинтарі св. Василія, Бродапбін, Н. Й.

У глибокому смутку:
дружина — СОФІЯ
діти і внуки — ПЕТРО і ШЕРІ з донями, ХРИСТИНА і ВІКТОР ВІЛЯКОРТА з дітьми, ОРЕСТ і ШАРІКА, ІРИНА і о. РОМАН ҐАЛАДЗА з дітьми, ІГОР і КЕРОЛ з синами
та ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Відзначення Братського Тижня

А. Кейбіда (посередині) дякує губ. Дж. Флоріо за підписання проклямації і вшанування фратерналістів.

Губернатор Джеймс Флоріо з Ню Джерзі підписав проклямацію відзначення Дня Прапора 14-го червня і Братського Тижня 8 — 14-го червня у присутності членів Братського Конгресу стейту, серед яких був і Андрій Кейбіда, президент конгресу і головний радний УНСоюзу.

Промовляючи до зібраних, губ. Дж. Флоріо підкреслив, що цього року 14-го червня ми відзначаємо 215-ий День Прапора З'єднаних Стейтів. Для 10 мільйонів членів 100 американських братських забезпеченевих організацій — цей день є наріжним каменем Братського Тижня і 104-им роком від заснування Крайового братського конгресу Америки.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

у щоденнику „Свобода" та у "Ukrainian Weekly"

Оголошення приймається тільки з 50% завдатком!

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	**$ 6.00**
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	**$10.00**
Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по за кожний інч (1 інч х 8 шпальт)	**$10.00**

Якщо до оголошення включається знімку — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту	**$ 8.00**
Фоторепродукція на дві шпальти	**$10.00**
Фоторепродукція на три шпальти	**$12.00**

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації 2 дні перед появою числа.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	**$ 6.00**
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	**$10.00**

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вплинути до Адміністрації **до ПОНЕДІЛКА**

Телефонічно оголошення НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки КЛЕПСИДРИ напередодні похорону.

Посвідки заплачених рахунків за оголошення висилаємо тільки на спеціяльне прохання.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ „Українського Тижневика" ☐ „Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

На зміну адреси проситься **ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00 .**
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ ВІД 1-2 ТИЖНІВ

Закінчення року світлички при УЗХ у Філядельфії

Місяць травень і червень — це хвилююча пора для дітвори й молоді. Це час градуацій, вручення свідоцтв та дипльомів.

Перший етап навчання дитини має своє особливе значення. Від настрою, в якім вона закінчує цей початковий етап, багато залежить. Чи радо дитина піде до школи, чи буде це для неї якась травма?

З приємністю довелося нам — батькам та дідусям і бабусям — спостерігати оцю першу ґрадуацію в житті дитини. Цього року 14 діточок закінчили свій курс навчання в Світличці, а вчитися було чого — це найкраще виявила програма кінцевого дитячого свята 31-го травня 1992 року, що відбулося у великій залі УКОЦентру. Саме цього року припало 30-ліття Світлички при УЗХ. Це так звана кооперативна світличка, в якій велику ролю відіграють батьки дітей, співпрацюючи з учителями й адміністрацією.

Відкрила програму голова батьківського комітету Оля Білинська гарним привітним словом, зверненим до дітвори, адже молодші діти, Жабки і Зайчики, прощали своїх сарших друзів — Ведмедиків, що отримували в цей день свої свідоцтва чи „дипльоми" Світлички.

Діти, які, окрім субот, учащали до Світлички ще три дні в тижні, виступили на сцену в гарно вишиваних одягах; тут саме вони виявили те, чого навчилися — співали пісеньки, виконували при тому ритмічні рухи, деклямували віршики і змагалися у спільних грах.

Після цього виступу мала слово дійсний педагог Володимира Кавка, виховна референтка Українського Золотого Хреста. У слові до батьків, учителів і діточок вона виявила важливість співпраці всіх цих елементів. Основне почування, яке всіх їх лучить — це почуття приязні і любови, що панують між ними. Треба завважити, що ляйтмотивом цьогорічного свята є проголошення незалежности України. Це спостерігалось у текстах пісеньок і віршиків.

В другій частині програми діти поставили доволі складну для них п'єску „Коза-Дереза". Характерні костюми їм пошила Віра Підперигора, одна з бабусь; це був одяг голови — вушка зайчика, ріжки кози, паща вовчика чи лисички. Декорація представляла лисиччину хатку, оточену кущиками й квітами. Приємно було пізнавати серед серед маленьких акторів своїх внуків чи діточок. На закінчення діти проспівали прощальну пісню. В кульмінації свята відбулася роздача „дипльомів", причому діти діставали ще й подарунки.

Кінцеве слово мала секретарка Світлички Маріяна Ольховецька, яка й сама колись закінчувала ось цю Світличку, тоді, як опікувалася нею ще св. п. Оксана Ґенгало, наша визначна діячка і педагог, а головою батьківського комітету була Христя Турченюк, ініціяторка цієї милої й корисної установи для навчання наших наймолодших.

Смачна перекуска-буфет творила закінчення свята в товариській атмосфері.

Н.Н.

ЗАКЛИК

Шановна українська громадо!

Як відомо із світової преси, нові докази категорично свідчать про велику несправедливість американського департаменту юстиції (ОСІ) у фальшивому оскарженні Івана Дем'янюка. Вже у 1978 р. ОСІ мав конкретні дані, що І. Дем'янюк не був катом в Треблінці, але все таки започаткував і вперто продовжував судовий процес проти нього.

Два тижні тому федеральний апеляційний суд 6-ої округи у Синсиннаті, Огайо, із своєї власної ініціятиви наново відкрив справу видачі І. Дем'янюка до Ізраїля. Такий крок без прецеденту в історії американського права. У своєму розпорядженні федеральний суд зазначив, що зробив це рішення, бо „зайшли серйозні питання щодо поведінки американських прокураторів". Цей суд має право уневажнити видачу Дем'янюка і тоді Ізраїль, згідно з умовами договору з ЗСА, буде змушений відіслати підсудного до Америки. Оборона — себто родина Дем'янюка — має тільки до 11-го серпня 1992 року, щоб представити свої докази та правні аргументи.

Справа Дем'янюка вже тягнеться 15 років, емоційно і фінансово вичерпуючи його родину, котра наполегливо працює в його обороні. Українська діяспора жертвенно підтримувала цю працю. На жаль, знайшлись особи, котрі, без жадної фахової підстави критикували професійну оборону і своїми наклепами довели до повного краху фонду оборони.

Нарешті прийшла велика нагода закінчити цю несправедливість проти І. Дем'янюка. Було б ще більш несправедливим, якщо в моменті коли цілий світ, включно із Ню Йорк Таймсом, закликає до оновленого повного розгляду цієї справи, родина Дем'янюків не мала фондів щоб нарешті захистити свого батька. Їм треба негайної щедрої фінансової допомоги. Просимо висилати ваші датки безпосередно на нижче подану адресу — це є єдиний фонд допомоги обороні Дем'янюка: John Demjanjuk Defense Fund, P.O. Box 92819, Cleveland, Ohio 44192.

Едвард Нишник, голова, Фонд Оборони Дем'янюка

Адв. Андрій Филипович
Адв. Михайло Варис, мол.
співголови Комітету оборони при Українсько-Американському Товаристві Адвокатів

УСЦАК — Барсельона — 92

Олімпійський рік „Барсельона — 92" накладає на нас певні зобов'язання — добитися гідного виступу репрезентації України на Олімпійській арені. Але з тим пов'язані різні проблеми, що їх сам Національний Олімпійський Комітет України не зможе побороти. І тут наша спортова діяспора мусить поспішити з допомогою.

Своєю дотеперішньою діяльністю Українська Спортова Централя Америки і Канади, як репрезентант спорту в діяспорі доказав, що переріс ролю мецената і став амбасадором спорту України. Це на свій лад підкреслює голова Національного Олімпійського Комітету України Валерій Борзов (золотий медаліст Олімпіяди — 1972 року у Мюнхені, колишній чемпіон Европи й ін.).

Пропагандивна експедиція наших репрезентантів до рідного краю, допомога спортовим Федераціям України виповнити їхні зобов'язання у Міжнародних союзах, що дозволило виступати нашим спортовцям на спортових аренах світу — у Парижі, Монтреалі, Вимблдоні й ін., тісна співпраця з НОК-ом України виявляють, якою важливою і потрібною організацією є УСЦАК, коли український спорт розпростовує свої крила. Тому й говорити про будь-яку перебудову його структури це передчасно і було б дуже шкідливо.

„Робимо все залежне від нас, щоб у Барсельоні не один раз піднімався блакитно-жовтий прапор і лунав національний гимн „Ще не вмерла Україна" — пише голова Національного Олімпійського Комітету України в листі до УСЦАК. — Це наша спільна історична перемога і ми високо цінуємо ваш внесок. Ви ніколи не перестали боротися за визнання України як самостійної Олімпійської держави. Впевнені, що і тепер, в цей скрутний і нелегкий час, матимемо вашу моральну і матеріяльну підтримку".

Цей заклик наших братів з України не можемо залишити без належного відгуку. Мусимо виступити об'єднано і діяти швидко, негайно, бо час наглить.

Як не ми, то хто? Де?

USCAK — Fund Barcelona — 92 680 Sanford Ave, Newark, NJ 07106.

Едвард Жарський

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

КАЛЕНДАР ВИСТУПІВ УКРАЇНСЬКИХ ТЕНІСИСТІВ НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Як ми вже повідомляли раніше, на прохання президента тенісової Федерації України Германа Бен'ямінова, УСЦАК оплатив зі свого Фонду відродження спорту в Україні вписову вкладку до Міжнародної Федерації Тенісу. Завдяки цій допомозі українські тенісисти вже розпочали свої виступи на міжнародній арені самостійно.

Нижче подаємо календарець турнірів, у яких буде репрезентована Україна:

1. Турнір за чашу Суабо-Рейна для дівчат 18 років і молодших, 11-го—13-го липня 1992 р. в Істамбулі, Туреччина. Учасники турніру з держав: господарі, СНД, Хорватія, Чехо-Словакія і Україна, зона „Д".

2. Турнір за чашу Валерійо-Галеа для юнаків 18 років і нижче 11-го—13-го липня 1992 р в Роверто, Італія. Учасники турніру з таких держав: Хорватія, Чехо-Словакія, Естонія, Греція, Італія, Україна, Литва. Фінали в місті Леза, Італія, зона „С".

3. Турнір за чашу Гельвеції для дівчат 16 років і молодших відбудеться в місті Сієна, Італія 28-го—30-го липня 1992 р. Участь візьмуть тенісисти з таких держав: Австрія, Чехо-Словакія, Греція, Італія, Словенія, Україна і Югославія, зона „С".

4. Турнір за чашу Жана Боротра для юнаків 16 років і молодших пройде в місті Баньоль де л'Орн, Франція, 28-го—30-го липня 1992 року. Учасники з таких держав: Чехо-Словакія, СНД, Франція, Польща, Україна, Югославія. Зона „А". Фінальні змагання відбудуться в місті Туке, Франція, 2-го—4-го серпня 1992 р.

В усіх цих турнірах за чаші дружини виступають в складі трьох змагунів під проводом тренера-капітана. Змагання включають дві поодинокі гри за одну подвійну. Дві найкращі дружини з кожної зони входять до фінальних змагань.

5. Турнір за чашу Европи для дівчат 14 років і молодших відбудеться 28-го—30-го червня 1992 р. в місті Руббенфорст, Голляндія. Учасники в тій зоні „Д" з таких держав: Австрія, Ізраїль, Голляндія, Швеція та Україна. Фінали в цій віковій групі пройдуть 3-го—5-го липня ц. р. в місті Верчеллі, Італія, зона „Д".

6. Турнір за чашу „Копа дель Соль" для юнаків 14 років і нижче в „А" зоні відбудеться 28-го—30-го червня ц. р. в місті Руаян, Франція. Тут змагатимуться тенісисти з таких держав: Франція, Чехо-Словакія, Ірляндія, Ізраїль і Україна, зона „А".

7. Чемпіонат Европи серед чоловічих дружин на 1992 рік. Кваліфікаційна підгрупа розпічне розгривки в місті Веленьє, Словенія, 9-го—13-го грудня 1992 року. Учасники з таких европейських держав: Хорватія, Естонія, Румунія, Словенія, Туреччина, Україна.

Невдовзі відбудеться льосування до чемпіонату Европи в жіночій групі.

О. Т.

ВІДБУЛИСЯ ФУТБОЛЬНІ І ВІДБИВАНКОВІ ТУРНІРИ УКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ

Голмдел, Н. Дж. — 20 червня 1992 р. (О. Т.) — Тут на спортових площах славного в американському мистецькому довкіллі стейту Ню Джерзі Артс Центру в межах Українського Фестивалю відбулася в цьому році поширена спортова програма.

Не зважаючи на непевну погоду (вдень фестиваль навістила коротка дощова злива), в спортових іграх взяло участь 10 футбольних і 8 відбиванкових дружин. Першими розпочали змагання футбольні дружини вже в 9-ій годині ранку. Ігри проходили в двох рівнорядних підгрупах по три дружини, по закінченні яких відбулися фінали за три перші нагороди Українського Фестивалю. Висліди змагань в кругових зустрічах: СК „Рух" Пассейк — „Нива" СК Н. Дж. — 2:5, УСК Н. Й. — „Ч. Січ" — 5:3, „Карпати" (збірна) „Рух" — 8:0, УСК Н. Й. — „Спартанс" СК С. Орандж — 7:3, „Карпати" — „Нива" — 4:3, „Ч. Січ" — „Спартанс" — 3:3.

У фіналах за третю нагороду „Нива" перемогла „Ч. Січ" вислідом — 7:3. Зустріч за першу й другу нагороди закінчилася перемогою „Карпат" з УСК-ом вислідом — 4:2. В складі переможців виступали: М. Хамуляк, А. Бакун, О. Герматій, Т. Яворський, П. Борецький, П. Попович, В. Мудрий, В. Кіцул, А. Грабар (Т. Козак). В складі УСК-у змагалися: А. Гринюк, А. Новак, В. Коваленко, Дж. Да Сільва, Р. Гупало, Дж. Сабальякас, В. Терновський, Ю. Греб, Р. Плісак, С. Турко і С. Коваленко.

Після закінчення цього турніру розпочалися ігри футбольного доросту „Ч. Січ" з американськими однолітками з міста Медісон. В цій групі першу й другу нагороду Українського Фестивалю здобули відповідно дружини СК Медісон і „Ч. Січ".

На закінчення футбольних розгривок відбулися змагання двох дружин молодших юнаків „Ч. Січі", які закінчилися ремісовим вислідом 4:4.

Крім футбольних змагань, на сусідній площі проходили трійкові відбиванкові змагання жіночих й чоловічих дружин. В жіночій групі першу нагороду здобула американська дружина Лівінґстон, другу „Ч. Січ". В групі чоловіків такі нагороди здобули „Ч. Січ" І і „Ч. Січ" ІІІ. Нагороду найкращого змагуна вручено Б. Томкові („Ч. Січ"). Крім нього, в трійці переможців виступали О. Гладкий і А. Стасюк.

Спортову програму організував і нею завідував відповідальний з рамени Фестивального комітету Омелян Твардовський. Співпрацювали в спортовому підкомітеті: Михайло Сергіїв, Л. Гребінка, В. Гивель, І. Луків, О. Колодій, Аня Томко і Олесь Гладкий.

(от)

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ГІЩАК член УНС Відд. 358-го Т-ва „Львів" в Пармі, Огайо помер 29-го січня 1992 року на 68-му році життя. Нар. 16-го березня 1923 року в Нагановї, Україна. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку сина Євгена з родиною та дочку Марійку Кеслер з родиною. Похорон відбувся 3-го лютого лютого 1992 року на цвинтарі св. Андрія в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ПЕРТО ЗВІР член УНС Відд. 375-го Т-ва ім. Д. Вітовського у Філядельфії, Па. помер 28-го травня 1992 року на 71-му році життя. Нар. 1921 року в Зборові, Україна. Членом УНС став 1977 року. Залишив у смутку дружину Евгенію, дочки Ірену і Ярославу та внуків. Похорон відбувся 1-го червня 1992 року на цвинтарі Ловнв'ю в Рокледше, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Тарнавський, секр.

ІВАН РІОПКА член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й. помер 9-го березня 1992 року на 71-му році життя. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Лідію, три дочки з зятями: Анну і Петра Тютюнників; Ірину і Всеволода Макашів; Ліду і Вілліяма Спіталі, 9 внуків і брата Василя з родиною на Україні. Похорон відбувся 13-го березня 1992 року на цвинтарі „Святого Гробу" в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

ОЛЬГА КОЦЮБА член УНС Відд. 292-го ім. св. Іван Хрестителя в Дітройті, Миш. помер 19-го травня 1992 року на 65-му році життя. Народився в лютому 1927 року. Членом УНС став 1945 року. Залишила у смутку мужа Вілліяма, дочку Сузен Ленн, зятя Ричарда, внуків Дерріка і Кейт, брата Френка. Похорон відбувся на цвинтарі Парк-в'ю в Лівонії, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

МАРТА ПОМЕС член УНС Відд. 282-го Т-ва ім. Непорочного Зачаття у Вілкіс Беррі, Па. померла 4-го квітня 1992 року на 85-му році життя. Нар. 12-го березня 1905 року у Вілкіс Беррі, Па. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку сина Данила мол., дочку Мері Гесс з мужем Робертом, сестру Гелен Ласко і 4-ох внуків. Похорон відбувся 6-го квітня 1992 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Плейнс, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Болоська, секр.